

MAREK HNILA
KDO VELÍ MIMO ZÁZNAM

1. Kapitola

Svět čeká válka. Léta drobných incidentů mezi dvěma největšími a nejmocnějšími státy světa se vyhrály až k netrpělivosti jejich vojevůdců. Prezident demokratického státu Peryna, Michal Heisel, se chystá jednat s carem Kuryim. Celý svět sleduje živé vysílání ze zasedání v televizi. Jednání dvou hlav nejmocnějších zemí světa běží na všech televizních i rádiových kanálech. Všichni již tuší, že vztahy jsou tak vyhrocené, že válka je téměř nevyhnutelná. Na hranicích Impétska čeká Kuryiho armáda na rozkaz, aby zaútočila na Perynu. Na opačné straně hranic, v zákopech, vyčkává ohromná armáda Peryny, aby mohla odrazit útok. Obě země mají tak ničivou sílu atomových zbraní, že pokud válka vypukne, bude to mít katastrofální dopad na celé lidstvo. Všechno teď záleží jen na dvou představitelích těchto států. A na tom, jak se dohodnou.

Aktuální situace je tedy taková, že car Impétska požaduje od Heisela zásoby vody pro impétský lid, který trpí jejím nedostatkem. Heisel odmítá zásoby vydat i navzdory tomu, že jejich země mají v platnosti dohodu o vzájemné pomoci při hrozbě nedostatku přírodních zdrojů. V tomto případě dohoda jasně poukazuje na výpomoc. Kuryi se stále odkazuje na tento pakt, který sepsali jejich předkové ještě v počátku založení nynějších zemí. Heisel se domnívá, že impétský lid žízni netrpí, a že Kuryi chce jen dohodu zneužít pro prospěch ekologie jejich země. Kuryi na Heiselův názor hned reagoval prostřednictvím médií. Shledává Heiselovu poznámku pošetilou a jako porušení závazné dohody se chystá Peryně vyhlásit válku. Někteří občané Peryny sepsovali petice za poskytnutí vody Impétsku. Prezident Heisel na petice reagoval tak, že nechal o celé situaci rozhodnout volby, ovšem výsledky nakonec ukázaly, že většina obyvatelstva zvolila Impétsku vodu nevydat. Na druhé straně, lidé totalitního státu Impétsko stojí pevně za svým panovníkem Kuryim. Zdá se, že ani jeden z těchto panovníků se nechce domluvit na kompromisu. Lidé Peryny, Impétska, a vlastně i po celém světě teď sedí doma u televize a strachy čekají na verdikt, který rozhodne o životech mnoha z nich. Rivalové se domluvili, že svou politickou debatu budou vysílat ve studiu v neutrální zemi zvané Ugara. Diváci ve studiu jsou různých národností. Heisel

i Kuryi si výslovně přáli, aby žádný divák v publiku nebyl impétské ani perynské národnosti. Hlavní důvod tohoto požadavku je, aby nevznikl možný problém s převahou jejich síly při vysílání.

Živé vysílání: *Prezident Heisel vychází ze své šatny. Vypadá spokojeně. Nemá strach z carova zastrašování. Peryna má dost silnou armádu na odražení útoků impétského vojska. Sedá si na židli u kulatého stolu a čeká na svého oponenta. Kuryi jde pozdě. Myslím si, že takhle chce dát Heiselovi a vlastně celému světu jasně najevo, že nepřišel jednat o vodě, ale že si ji prostě vezme. Tímto svým přístupem ukazuje, že mu na jeho lidech skutečně záleží a hodlá za jejich životy bojovat. Sedá ke stolu naproti prezidentu Peryny. Oba mlčí. Jen se na sebe dívají. Najednou všechno utichá. Vše teď záleží jen na nich. Je to Heisel versus Kuryi. Muž proti muži. Peryna proti Impétsku. Poslední rozhovor s carem Kuryim byl jasný. Řekl, že i když se chystá vyhlásit válku, nechce to říct nahlas. Nechce na sebe vzít celou zodpovědnost za životy nevinných lidí, ale jestli prý má volit mezi lidem Peryny a nebo svým, tak není co řešit. Heisel ve svém posledním rozhovoru před diskuzí řekl stručně: „Myslím, že naproti sobě budeme jen sedět a čekat, kdo první to řekne. “A teď naproti sobě oba sedí a skutečně vyčkávají, kdo první začne mluvit. Heisel si poposedává, vypadá nervózně. Je zřejmé, že nechce, aby historie byla psána tak, že válku začal právě on.*

„Takže pane prezidente. Můj návrh jste dostal. Jak jste se rozhodl? Poskytnete vodu pro můj lid?“
Kuryi je rozhodnutý. Dává Heiselovi možnost si vybrat.

„Za svým názorem si stojím, pane Kuryi. Nemyslím si, že váš lid trpí žízní. A nemyslí si to ani lidé v mé zemi. Výsledky voleb hovoří jasně. Za názorem voličů budu pevně stát.“

„Volby nerozhodují voliči, ale ti, co počítají hlasy.“

„Co tím chcete říct?“

„Jen cituji jednoho muže. Pokud si tak pevně stojíte za svým názorem, pak se již není o čem bavit.“

„Jenže dojít k nějakému závěru či kompromisu je to, co od nás lidé očekávají. Nezačít válku.“

„To možná chtějí vaši lidé. Moji lidé bez vody umírají. V tomto případě máme dvě možnosti, buď smrt žízni, nebo válku. Naše jezera vysychají. Jediný zdroj vody máte vy. Že tato situace nastane, věděli již dávno naši předkové, proto sepsali pakt o poskytnutí pomoci. A vy tento pakt chcete porušit. Lidé Impétska ale nemají na vybranou. Jsou schopni bojovat, aby přežili. To si buďte jist, pane prezidente.“

Heisel se opřel do křesla. Vypadá to, že nemá co říct. Mlčí.

„Dejte mu, co chce!“

„To snad ne!“, publikum ve studiu pokřikuje na Heisela.

„Dejte jim tu vodu...“

„Slyšíte je, pane prezidente? Nikdo nechce válku. Nenechte kvůli vaší ješitnosti pozabíjet nevinné lidi.“

Kuryi navádí Heisela, aby neudělal nějakou hloupost. Všichni po Heiselovi pokřikují. Tak to je nečekané. Hlava impétské říše a všichni z publika Heisela úplně vytočili. Prezident vstává z křesla, kroutí hlavou a odchází do své šatny. Tohle jednání opravdu nezačalo moc přátelsky. Prezident Heisel se v šatně trochu vzpamatuje a určitě přijde zpátky na scénu. Myslím si, že tohle ještě není konec. Zůstaňte u obrazovek, vrátíme se po krátké komerční přestávce.

2. kapitola

Mezitím co běží reklama, prezident Heisel zuří v šatně. Nakázal všem, ať opustí šatnu. Pouze číšníka neposlal pryč. Sedí na židli a říká mu, ať dolije Brandy. Číšník mu vyhoví a Heisel se zeptá nenápadně:

„Neměl byste být v těchto krušných časech doma se svou rodinou?“

Číšník na to „Rodinu už nemám, pane. Matka zemřela loni na rakovinu. Otce jsem nikdy nepoznal a moji prarodiče zemřeli ve válce.“

„V té minulé?“, zeptá se prezident.

„V předminulé,“ odpoví mu pingl.

„To byla ale opravdu velká válka. A jaké škody nadělala.“

„Ještě jsme ani nebyli na světě. Oba ji známe jen z vypravování. Myslím, že si nedokážeme ani představit, jaká byla doopravdy. Tak proč to tedy začínáme znovu a znovu? Můj děd by vám řekl, jak ta válka vypadala. Jenomže, jenomže.“

Prezident přikyvuje „Rozumím. Jak se jmenujete?“

„Jsem Ruprt.“

„Vypadáte jako správný chlap Ruprte. Dolejte mi ještě a přisedněte si.“ Číšník si přisedá ke stolu a čeká co mu Heisel řekne. „Určitě víte, co se teď venku děje. Musím se vám přiznat. Já opravdu netuším, co dělat.“ Na Heiselovi bylo vidět, že se chce Ruprta na něco zeptat. „Jistě, nejste kompetentní a nemáte patřičné znalosti ba ani zkušenosti, a nebudu se zlobit, když řeknete nějaký nesmysl. Ale přece jen bych se vás rád zeptal, co byste dělal v mé kůži.“

„Co tím myslíte, ve vaší kůži?“

„Kdybyste byl prezident a musel se rozhodnout mezi válkou nebo poskytnutí vody člověku, který ti lže do očí.“

„Ale vy přeci nevíte, že lže. Třeba doopravdy impétský lid trpí žízní“

Heisel ho přerušuje „Vím to jistě.“

„Jak to můžete vědět jistě?“

Heisel váhá „Nevím, jestli bych vám to měl říct. Je to přísně tajné.“ Jedním pohledem si Ruprta změří. „Ale, když vezmu v potaz, že vy jste člověk, kterému něco takového nebude nikdo věřit, tak vám to říct můžu. Před třemi měsíci poslala perynská vláda nad impétskou oblast bezpilotní letoun. Cílem této mise bylo pořídit snímky z obydlených oblastí. Abychom věděli, jestli jsou Kuryiho poznatky o nedostatcích vody pravdivé. Když se letoun vrátil, měli jsme spoustu důkazů, že jeho tvrzení je jedna velká lež.“

„Aha, a proč neřeknete, že je Kuryi lhář?“

„Rozpoutali bychom válku tak či tak. Špehování cizích států našimi letouny je pro válku taky dobrý důvod. Jsem v situaci, kdy nemůžu Impétsanům poskytnout zásoby vody, protože to nejsou nic víc než lhář. Na druhou stranu ale rozpoutám válku, když jim nevyhovím.“

„Takže zásoby vody pro vás nejsou až tak důležité?“

„Ovšem, že ne. Vody máme v Peryně spousty. Tady jde o něco mnohem důležitějšího. Tady jde o princip. Vojevůdce, který má tu drzost lhát mně do očí.“

„A to vám nevadí, že kvůli principu zemře spousta nevinných lidí?“

Heisel se zamýšlí. „Ale pokud jednou přineseš myš hadovi, tak si nevezme myš. Vezme si tu větší kořist, kterou jsi mu přinesl. Tebe.“

Oba mlčí. Náhle číšník zvolá: „Karty!“

„Cože?“, zeptá se udiveně Heisel.

„Zahrajte si karty. Když prohrajete, tak Impétsku dáte vodu. A když vyhrajete, tak Kuryi stáhne svá vojska.“

„Mohl jsem tušit, že mi poradíte nějakou hloupost.“

„Hloupost? Nezachránilo by to snad lidské životy? Zdá se mi, že tohle není konflikt mezi národy, který je řešen demokratickým způsobem, ale spor mezi dvěma muži a jejich

argumenty, kdy každý z nich musí mít pravdu. Vyřešte to tedy demokraticky. Bez obětí.“

„Není to politicky korektní.“

„Copak na tom záleží, když jde o životy lidí?“

Číšník mu chce nalít brandy, ale Heisel ucukne. „Už nechci. Víte, lidé, kteří mi lžou do očí, si nezaslouží milosrdenství. Takoví lidé to se mnou nikdy nemyslí dobře. Kuryi je jedním z nich. A jak jsem řekl, pro jeho intriky si vybral špatného prezidenta. Měl bych udělat, co musím.“ Prezident Heisel vstává a chystá se opustit šatnu.

3. kapitola

Živé vysílání: Prezident Heisel vychází ze své šatny. Zdá se být rozhodnutý a jistě nám teď sdělí, jaké budou jeho další kroky v této politické debatě. Měl na to dost času. Podle našich zpráv vyhnal všechny ze své šatny a byl tam úplně sám. Jsem teď velice zvědav, na co hlava státu přišla.

„Tak, pane prezidente. Jak jste se rozmyslel? Já už tady na Vás netrpělivě čekám.“

„Rozmyslel jsem se, rozmyslel, pane Kuryi. Ale dříve než vám řeknu mé rozhodnutí... Dovolíte, abych Vás pozval na skleničku? Pijete Brandy?“

„Slyšel jsem, že ve vaší zemi po Brandy všichni přímo prahnou.“

„Ano, sám jsem členem jednoho klubu. U nás v Peryně jsou tyhle kluby populární. Spousta znalců Brandy přijíždí do hlavního města a pořádají se obrovské ochutnávky a podle stáří se hodnotí chuť. Zavolám tedy barmana.“

Prezident Heisel volá na barmana. Chystá se s Kuryim připít. Obávám se ale, že nebude co zapíjet. Barman přišel a prezident začíná objednávat.

„Barmane, dáme si dvakrát Bran...“

„Pro mě Vodku.“

Ale ale ale... Kam se vytratil ten přátelský tón v hlase těchto dvou pánů? Kuryi chce své vlastní pití. Heisel vypadá zaskočen.

„Myslel jsem, že si dáte semnou Brandy.“

„Přišlo mi až roztomilé jak jste povídal o tom vašem klubu u vás v Peryně. Vzhledem k tomu, že jste mi ještě neřekl, jak jste se rozhodl, bylo by ode mě velice nerozumné si s vámi připít Brandy. Víte, kdyby mi ještě zachutnala, byl bych na sebe naštvaný, že musím napadnout vaši zemi, v případě že byste se rozhodl moji žádost o pomoc zamítnout.“

„Ach tak. Barmane? Jednou Brandy a Vodka.“

Heisel dopijí Brandy a dívá se upřeně na Kuryiho. Teď nám jistě sdělí, jak se rozhodnul. Heisel si prohlíží prázdnou skleničku, zatímco Kuryi netrpělivě čeká.

„Takže pane Kuryi, ani nevíte, jak mi Brandy dodává odvalu to říct.“

„Říct co, pane prezidente?“

„Podívejte, na vašich hranicích je ohromné vojsko. Kousek na západ, na hranicích Peryny, je mé. Oba víme, že pokud rozpoutáme válku, tak to bude Armagedon. Jste opravdu přesvědčený o tom, že vaši lidé potřebují vodu k přežití?“

„Ano, jsem.“

„A jste ochotný na základě tohoto faktu, jak říkáte, bojovat, i kdyby to způsobilo takovou pohromu?“

„Ano!“

„Takže vaše lidstvo opravdu trpí žízní?“

„Ano.“

„Trpí žízní všichni?“

„Ano všichni.“

„Lidé tedy potřebují vodu.“

„Ano potřebují.“

„Bez vody umřou?“

V sále nastalo ticho. Vážení diváci, myslím, že byste teď ve studiu slyšeli i špendlík spadnout.

„Nevím, kam tím míříte, pane prezidente. Proč se mne stále ptáte na jednu a tu stejnou otázku? Tyhle otázky jsem zodpovídal již několikrát na tiskových konferencích.“

„Ano, to je pravda, ale ještě jste mi to neříkal do očí. Stačí mi jen přikývnutí. Hned potom vám řeknu mé rozhodnutí. Zemřou vaši lidé žízni, když jim zásoby vody nevydám?“

Kuryi stále mlčí. Stále mlčí.

„Netuším, co tím sledujete.“

„Jen přikývněte, pokud je to pravda.“

„Dobře.“ *Kuryi přikyvuje. Heisel se opřel do křesla.*

„Pokud to tak je, pane Kuryi, tak...“

4. kapitola

Živé vysílání ze studia v ten okamžik přestává fungovat. Režisér debatu zastavuje, a vyzívá oba představitele, aby šli do svých šaten, než bude vysílání opět zprovozněno. Heiselova věta zůstala nedopovězena. Zmatený Heisel se snaží Kuryiho zastavit a větu mu doříct, ale Kuryi velmi pospíchá do své šatny.

Zavírá za sebou dveře:

„To snad není pravda. On to chtěl opravdu říct. Opravdu chtěl. Viděl jsem mu to na očích.“ Podíval se do rohu místnosti „Co vy tady děláte?“

„Promiňte, nesl jsem vám sem jen alkohol.“

„Dobře, nechte tady celou lahev a běžte.“

Muž jde k židli a sedá si.

„Co to děláte? Řekl jsem vám, ať odejdete.“

„Já vás slyšel, ale nikam nepůjdu.“

„A dost, zavolám ochranku.“

„Možná by vás mohlo zajímat, že vím, že lžete.“

„Jak se opovažujete?“

„Vím, že nepotřebujete vodu pro svůj lid. Vím také, že impétské obyvatelstvo žízni netrpí.“

Kuryi jde ke stolu a sedá si naproti. „Kdo vám to řekl?“

„Heisel přeci.“

„Jak to může vědět?“

„To není důležité. Důležité je, že je na vás naštvaný. Přímo zuří, že jste mu lhal do očí. Ví to, a dal vám před chvílí příležitost se mu přiznat. Chápete? Heisel nepotřebuje,

abyste se přiznal světu do živého vysílání. Jde mu o sebe. Nejde mu ani o vodu. Jde mu o princip. Dal vám možnost a vy jste mu stále lhal do očí. Chce Impétsku vyhlásit válku.“

„Ta svině. Jak to může vědět?“

„Záleží snad na tom? Teď se musíte domluvit.“

„Žádná domluva nebude.“

„Co chcete udělat?“

„To co jsem měl udělat dávno. Nechám ho, aby vyhlásil válku. Dějiny se potom budou psát tak, že Peryna vyhlásila válku Impétsku.“

„To ano, ale za jakých okolností?“

„Cože?“

„Copak to pořád nechápete? Heisel má důkazy o tom, že jste lhal. Nebude váhat je použít, aby dosvědčil, že k válce jste ho donutil. Dějiny sice napíší, že Heisel vyhlásil carovi Kuryimu válku, ale vyhlásil ji, protože mu car lhal a na základě této lži se snažil zneužít závazného paktu. Tak to budou psát dějiny, pane Kuryi.“

„Chtěl jsem jen vodu pro zemědělství. Impétsko nemá tak obrovské zásoby jako Peryna, zato máme plodnou zeminu.“

„Chápu. Myslel jste si, že vám to projde, když použijete intriky.“

„Ne. Nemůže to tak být. Má pověst by tím mnoho utrpěla. Musím v té lži pokračovat a dokončit to i navzdory veškerých škod.“

„Škod? Úmrtím nevinných lidí říkáte škody? Musíte to skončit. Vždyť je to proti veškeré logice. Tohle přeci už není konflikt mezi národy, který je řešen demokratickým způsobem, ale spor mezi dvěma muži a jejich argumenty, kdy každý z nich musí mít pravdu. Ukončete to!“

„Ne. Došlo to až příliš daleko. Tady nejde už o zemědělství. Nejde o vodu ani o lidi. Jde o budoucnost. V historii Impétska nemůže být panovník, který zavinil válku lží. Musí to

být panovník čestný a statečný a ochotný bojovat za svou zemi. Tohle musím dokončit.“

„Vám na vašich lidech vůbec nezáleží, je to tak?“

„Jak jsem řekl, jde tu o mnohem víc. Jste jen pouhý číšník a tohle nemůžete nikdy pochopit.“

Číšník nevěřícně vrtí hlavou a najednou řekne: „Dobrá. Pomohu vám.“

„Jak?“

„Můžu vám pomoci vyhrát spor v této vaší černé hře. Získáte vodu. Nebudete muset vyhlášovat válku. V dějinách se o vás bude psát jako o nejstatečnějším a nejsilnějším panovníkovi Impétska. A pro vás jako bonus, ušetříte tím životy milionům lidí.“

„Jak se jmenujete?“

„Jmenuji se Ruprt.“

„Vy tedy říkáte, Ruprte, že dokážete zajistit, abych dostal to, co po Heiselovi požaduji, aniž bych začínal válku? A mé prohlášení o trpícím obyvatelstvu bude nezpochybněno?“

„Ano to dokážu zařídit. Ale musíte udělat to, co vám řeknu“

„Mluvte.“

5. kapitola

Omlouváme se, problém není na vašich přijímačích. Dovolte, abychom se na chvíli přemístili do jiného studia, než se závada opraví.

Vítáme Vás v našem studiu v Ugaře. Než živé vysílání ze zasedání bude zprovozněno, máme tady pro vás několik zajímavých zpráv. Lidé po celém světě nám píší do studia jejich reakce a názory na situaci. My jsme pro Vás tyto zprávy přeložili a některé vybrané vám teď přečteme. Vzhledem k rozporuplným názorům, které se odrážejí ve zprávách a dopisech, je raději ponecháme bez komentáře.

Paní Ema Thomasová nám zaslala svůj názor. Cituji: Jsou to ale ješitné hlavy v té Peryně. Lid protestuje a domáhá se demokratických voleb. Nakonec volby dopadly tak, jak dopadly. Vyzývám všechny obyvatelé Peryny, aby si uspořádali myšlenky v hlavě. Co se týká pana Heisela, jsem ochotna pochopit politické názory a směry, ale v případě hrozby války by si měl každý uvědomit, že bez ohledu na moc jsme jen lidi a jedním z hlavních lidských instinktů je přežít. Války tady byly, jsou a budou, to je důkaz toho, že moc a zaslepená mysl popírá základní lidský instinkt.“

PhDr. Marco T. Ciciro z Tálie na situaci reagoval stručně: Válka, která se uskuteční bez příčiny, je nesprávná.

Sebastian Hawk z Peryny píše zprávu, ze které nám ve studiu běhá mráz po zádech: Před koncem vysílání to vypadalo jakoby pan prezident Heisel chtěl vyhlásit Impétsku válku. Zdál se mi velmi rozrušený na cara. Díky bohu za přerušeni vysílání. Možná si to teď i rozmyslí. Možná ne. Možná se pletu. Rád bych se pletl. Rozhodl jsem se tedy napsat krátký příběh do studia, ale chtěl bych tím apelovat hlavně na pana prezidenta. Jmenuji se Sebastian. Pracuji jako skladník v jednom malém městečku. Svou práci mám moc rád. Mám milou ženu a tři děti, Mery, Jacka a nejmladší Sofii. Jednoho dne přišla Sofie ze školy. Plakala, a když jsem se jí zeptal, co se jí stalo, odpověděla. Slyšela prý dva učitele, jak si povídají o situaci s Impétskem a Perynou. Povídali si o tom, jak vyhrocená situace je, a že prý válka může přijít každým okamžikem. Měla strach a já se

jí nedivím. Utřel jsem její slzy a ona se mě zeptala na jednu otázku. Zeptala se mě, jestli všichni umřeme. A já se teď ptám pana prezidenta: Co bych jí měl říct?

Další zpráva nám přišla ze severní Gréty. Cituji: Nastane den, kdy se pan Heisel a car Kuryi setkají pod Horou Megiddo, kde proběhne jejich rozmluva úplně poslední. Posílám vám tuto zprávu ze sklepa, kde se schováváme s mou ženou a dětmi již 13. den. Máme zde zásoby vody a jídla pro případ, že ten den nastane. Sledujeme debatu v televizi a modlíme se. [Řecké jméno](#)

Jeden z dopisů nám přišel anonymně. Jméno odesílatele není uvedeno, je zde pouze napsáno, že je odesílán z Impétska. Jsem pyšný na našeho cara. Je statečný, silný a jde příkladem. Příklad je to nejdůležitější. Musíme se hrdě za svého panovníka postavit. Když budeme jednotní, zcela jistě vyhrájeme. V jednotě je síla. Buďte stateční, mí bratři v Impétsku. Máme silného cara.

Tolik tedy k dopisům ze světa na téma nepokojů mezi dvěma největšími národy naší planety. Každá země má jinou kulturu, a tak se názor každého člověka různí. Záleží teď jen na tom, jak debata dopadne.

Právě dostáváme pokyn z režie, že živé vysílání ze zasedání je opět plně funkční. Prozatím se tedy loučíme z našeho náhradního studia v Ugaře.

6. kapitola

Živé vysílání: *Vítejte zpátky. Ještě jednou se omlouváme. Problém nebyl na vašich přijímačích. Rádi bychom vám sdělili, že jsme závadu opravili a nyní můžete dále sledovat náš kanál. Oba vojevůdci se po objevení závady odebrali do svých šaten a nyní se vracejí. Prezident svobodného státu Peryny se předtím snažil něco říct, ovšem kvůli výpadku spojení nedokázal dokončit myšlenku. Naváže teď na svou nedokončenou větu? Uvidíme. Car Kuryi vychází ze své šatny a míří k Heiselovi. Ten u kulatého stolu dopíjí sklenici Brandy.*

„Vadilo by vám, pane prezidente, kdybych přece jen ochutnal?“

Heisel posílá barmana pro další skleničku Brandy a vyzývá Kuryiho, aby si přisedl. Prezident Peryny zdá se být již klidný. Před chvilkou by Kuryimu snad i vyhlásil válku, ale teď jako by si uspořádal myšlenky v hlavě. Barman přináší brandy a Kuryi hned pije.

„Ta je, ale opravdu dobrá. Takže, pane Heisele. Vypadá to tedy tak, že se nemůžeme dohodnout. Já neustoupím a vy také ne, ale nemusí to dopadnout tak, že zemřou milióny lidí. Dost jsem teď o tom přemýšlel a můžeme to vyřešit i jiným způsobem než válkou.“

„Máte pravdu, jde zde o lidské životy.“

Tak to vypadá, že pánové začali myslet objektivně.

„Ano, válka není to, o čem by měly dějiny psát. Jsou to schopnosti, řešení problémů mezi dvěma zeměmi. Musíme se dívat na svět očima spravedlnosti a vzájemného porozumění. V tom je budoucnost. Tak by to měly dějiny psát. Nemělo by to být napsáno jako spor mezi dvěma muži a jejich argumenty, ale...“

„...ale jako spor mezi národy, který je řešen spravedlivě a demokraticky.“

„Ano, správně.“

Lidé v sále začali tleskat. Takové uvažování se publiku a řekl bych, že i lidem po celém světě líbí. Jen tak dál pánové.

„Je- li to tedy tak, v tomhle se skvěle shodneme. Co navrhuje?“

„Víte, slyšel jsem, že jste výborný hráč karet. Já také. Navrhuji tedy toto. Zahrajeme si. Vítěz dostane, co chce. Když vyhraji já, dostanu vodu pro svůj lid, když vyhraje vy, dostanete cokoli, o co si řeknete.“

„Cokoli?“

„Ano.“

Dámy a pánové, to je nevídané. Car Kuryi se rozhodl k tomuto neobvyklému kroku.

„Nezdá se vám, pane Kuryi, že tohle není zrovna správný politický způsob, jak řešit spory?“

„Pokud vaříte z vody...“

„...a vy vaříte z vody?“

Car přikyvuje. Tak možná, že se dočkáme historického okamžiku. Tito dva pánové se chtějí proti sobě utkat v karetním turnaji, kdy hráč bere buď vše, anebo nic. Publikum je bez sebe. Obrovský aplaus ve studiu a povzbuzování. Z politické debaty se záhy stane karetní turnaj, tedy pokud Heisel přijme výzvu. Kdyby ji přijal a hrál s Kuryim, tak by to nejspíš znamenalo, že by válka nehrozila. To tedy Kuryi vymyslel znamenitě. Ať už se Heisel rozhodne jakkoli, tak tento Kuryiho trik se jistě zapíše do dějin Impétska. Heisel si nechává poslat pro barmana. Asi mu z Kuryiho nápadu vstoupilo v krku. Pije ze sklenice, ale teď už se dívá na Kuryiho.

„Pokud vyhraji... Řekl jste opravdu cokoli?“

„Ano.“

„Inu, pokud vaříte z vody...“ *Teď pije ze sklenice Brandy.* „...bylo by ode mě nezdvořilé tuto výzvu nepřijmout.“

Prezident Heisel skutečně přijal Kuryiho alternativu. Lidé v publiku jásají. Válka tedy zatím nehrozí, ale pro tyto dva pány ještě nic nekončí. Je neuvěřitelné, jak se postoje obou pánů od začátku debaty a vlastně i od začátku celého konfliktu změnilo. Najednou to už nevypadá, že naproti sobě sedí rivalové. Ovšem uvidíme, jak bude reagovat poražený.

„Kterou karetní hru budeme hrát, pane Kuryi?“

„Vím, že oba máme rádi poker. Ovšem navrhoval bych něco rychlejšího. Co byste řekl pontoonu? Je to rychlé, napínavé, záleží na štěstí.“

„Pontoon mám rád.“

Pontoon je v obou zemích hra velice oblíbená. Je zvláštní, že Kuryi vybral zrovna tuto hru, kde záleží více na štěstí, než na umění hrát. Možná Kuryi chce, aby to opravdu rozhodlo štěstí. Kdo ví? Jsem naprosto překvapen změněným chováním těchto mužů. Začátkem debaty to vypadalo, jako když se hádají dva malí kluci. Každý z nich si stál pevně za svým názorem a najednou zde vidíme snad úplně někoho jiného. Ne chlapce, ale dva muže, řešící závažný problém. Minulost nám ukázala, že Kuryi nerad prohrává. Ovšem kvůli tomu co před chvílí řekl se domnívám, že se cítí být v koutě. Nabízí se zde spousta otázek, proč se atmosféra tak změnila. Nicméně teď již začíná hra a karty už jsou na stole. Bankéř rozdává.

Heisel dostává dvě karty. Má osm a devět. Kuryi má eso a sedm. Je to tedy 17 ku 18. Kuryi pokládá.

„Vám to stačí?“

„Stačí, pane prezidente. Myslím, že vaše karty tak silné nebudou.“

„Tak se na to napijeme.“

Barman přináší láhev Brandy a dolévá sklenice. Heisel a Kuryi se chopili svých sklenic a jedním lokem Brandy vypili.

„A co vám, pane prezidente? Také končíte?“

Nechápu, jak může být Kuryi tak klidný, jde mu o mnohem víc než Heiselovi.

„Myslím, že si ještě vezmu. Bankéři, ještě kartu.“

Heisel dostává krále, a to znamená, že má devatenáct. Přebíjí Kuryiho o jedno číslo. Jestli teď složí, tak vyhraje. Bankéř se ptá, zda Heisel chce ještě kartu. Ten se rozhoduje, zda položí, nebo to ještě zkusí. Luská prsty a barman znovu přichází ke kulatému stolu.

„Nalej nám ještě, poslední.“

Někteří diváci v sále se domnívají, že Heisel pije trochu moc. Možná si potřebuje dodat i trochu odvahy na to, aby hrál dál.

„Řekněte mi, pane Kuryi. Pokud byste teď vyhrál a já vám dal zásoby, jak vám mám věřit, že tu vodu dáte lidem? Třeba ji využijete úplně jinak. Možná máte pro vodu úplně jiný účel. Je známo, že vaše země má výbornou a plodnou půdu pro zemědělství. Mnohem lepší než Peryna. Pro vaši zemi by taková zásoba vody byla zlatým dolem. Tak jak vám mám věřit?“

„Pane Heisele, máte pravdu. Naše země je skutečně úrodná a určitě by voda pro naše zemědělství znamenala obrovský zisk. V první řadě jsou ale občané Impétska. A já jim dávám slovo, že se za ně vždy postavím. Tak jak to děláte vy za své lidi v Peryně. Kdybych vám lhal o tom, že vodu potřebuji pro lidi Impétska, ale pravda by byla taková, že to potřebuji pro jiné účely... Potom bych vám do očí řekl, že nejsem nic jiného než bezcitná nelidská svině.“

Velice silná slova z úst cara Kuryiho. Lidé v publiku ztichli. Tato debata je opravdu na ostří nože. Prezident Heisel může teď reagovat různě. Kuryi ukazuje, že je silný bojovník. Je to ten muž, kterého si Impétsko zaslouží. Muž, který je přesně na svém místě. Muž, který bojuje za svou zemi. Heisel se začíná usmívat. Vypadá to, že ho Kuryiho slova dost překvapila.

„To jsou silná slova, co jste právě řekl. Chtěl bych vám něco říct. A vlastně ne jen vám, ale celému světu. Přál bych si, aby se tento den všem lidem zapsal do paměti jako den, kdy mezi sebou měly spor dva národy a ne dva muži. Tento den nechť ať se stane vzpomínkou na všechna špatná rozhodnutí, která byla v minulosti vykonaná. A přál bych si, abychom se ze špatných rozhodnutí tímto poučili. Bude mi ctí, když v tento

den, první, kdo se z chyb poučí, budou právě tyto národy. Proto bych vám chtěl říct, pane Kuryi, že bez ohledu na výsledek hry vám vodu pro váš lid Peryna poskytnu.“

Tak to je neuvěřitelné. Dnešní politická debata nemohla snad lépe skončit. Nejdříve obrovská rivalita a následně usmíření! Diváci v sále a vlastně po celém světě se radují a oslavují tyto dva muže. Tito dva pánové dnes dokázali, co je to spravedlnost. Jistě, zažili jsme dnes spoustu napětí a strachu, ale důležitý byl tento konec. Poslední Heiselova slova se jistě zapíší do dějin obou států, stejně jako celý tento okamžik. Prezident demokratického státu Peryna, Heisel, si třese rukou s carem Impétska Kuryim. Historický okamžik. To, co by Heisel za výhru chtěl, se sice nedozvíme, ale na tom již nezáleží. Jak se to říká? Sláva vítězům, čest poraženým. Heisel zahrál skvělou partii a nemusí být zklamaný. Tady šlo o mnohem víc, než o hru v kartách. Děkujeme, že jste s námi, a brzy vám přineseme další zprávy. Na viděnou.

Poslední kapitola

„Udělal jste velkou chybu. Neměl jste se o to starat.“

„Ale to vy jste žádal o radu.“

„Mohl jste odmítnout. Teď musíte nést následky. Svažte ho.“

Čtyři muži svazují Ruprta a zavazují mu oči černým šátkem. Vyvádějí ho z místnosti. Ruprt se jim vytrhne a utíká. Neví kam. Nic nevidí a najednou do něčeho narazí. Svalí se v bolestech na zem. Slyší kroky, někdo se k němu blíží. Dva muži ho zvednou a posadí na židli. Ruprt, ještě trochu otřesený, promluví.

„Mohu se vás jen zeptat? Nezajímá mě, co teď semnou zamýšlíte, jaký osud mi chystáte. Netuším co semnou bude. Ale chtěl bych znát odpovědi na několik otázek.“

Chvíli je ticho a náhle promluví mužský hlas. „Jistě. V budoucnu nebudete mít příležitost se ptát. Myslím, že by to šlo zařídit. Sundejte mu ten šátek z očí a všichni odejděte.“

Někdo Ruprtovi rozváže šátek a on vidí, že je v natáčecí místnosti a sedí u kulatého stolu. Heiselovi muži odešli a v místnosti zůstal jen Heisel a Ruprt. Oba sedí u kulatého stolu naproti sobě. Ruprt má svázané ruce za zady.

„Je to zvláštní pocit, sedět na židli, na které jste seděl vy.“

„K věci Ruprte, mám dnes ještě spoustu práce. Ptejte se.“

„Jste teď hrdina. Dnes jste se i možná něco naučil.“

„Ty otázky, Ruprte.“

„Jistě, jistě. Hned to bude. Rád bych věděl, na čem jste se s Kuryim domluvili. Předpokládám, že vám nestačí takový závěr, jaký jste uvedl.“

„Všechno to, co jsme sdělili před kamerami je skutečně to, na čem jsme se domluvili.“

„Za to jak vám lhal, jste určitě chtěl něco na oplátku.“

„Ale samozřejmě. Je tu i neoficiální část.“

„Ano, jako vždy.“

„...Kuryi se mi po natáčení přiznal mezi čtyřma očima, a řekl mi konečně vše. Řekl mi o zemědělství. Pověděl mi, jaký je jeho plán s vodou. Zamyslel jsem se a řeknu vám jedno Ruprte, líbí se mi to. Domluvili jsme se na spolupráci. Naše vláda bude s Kuryim spolupracovat. My mu poskytneme vodu a on značný zisk z prodané úrody do zahraničí. Tohle ale samozřejmě nebude nikdo vědět.“

„Domluvili jste se, to je dobré pro celý svět. Je zvláštní, jak osudy tolika lidí můžou být závislé na dohodě dvou.“

„Už to začínáte chápat. Je to jen dobrý obchod. Ve skutečnosti jim vyhlášení války z mé strany nikdy nehrozilo.“

„Jak to můžete říct? Ve chvíli přerušení živého vysílání jste to chtěl.“

„To nemůžete vědět?“

„Viděl jsem to na vás. A viděl to každý.“

„Chtěl jsem jen, ať každý ví, co se může stát.“

„Kličkujte, ale sám dobře víte, že jste to chtěl. Už byste to ovšem nevrátil. Bylo správné to zastavit v pravý čas.“

„To vy! Vy jste přerušil to vysílání.“

Ruprt pokynul hlavou. Heisel po chvíli odmlky odpověděl: „Dobrá, máte pravdu. Měl jsem vztek. Lhal mi do očí. Nestrpím to. Dal jsem mu příležitost a on lhal dál. Zasloužil by si to, ale na tom už nesejde. Musím vám ale ještě poděkovat, Ruprte. Ten list papíru, který mi barman přinesl těsně předtím, než zase začalo vysílání. Jste chytřejší, než jsem si myslel. Jen jsem tam seděl a říkal si, jaké mám možnosti. Jak mám vyhrát? A najednou zpráva od vás přijde jako z čistého nebe.“

Heisel vytahuje zmuchlaný papír z kapsy a čte: „Chcete, aby se vám Kuryi přiznal k tomu, že vám lhal? Jde vám o princip? Jednejte dle pokynů a dostanete to, co chcete. 1945 rovná se ANO, 1950 rovná se NE. Musím vám říct Ruprte, že mi chvíli trvalo, než mi došlo, že tím myslíte rok stáří Brandy. Když mi barman ale donesl první lahev, pochopil jsem. Jste opravdu chytrý. Zatím co jsme s Kuryim seděli u stolu, vy jste někde pomocí dvou lahví rozhodoval. Stačilo jen, abych si objednal další sklenici, a vy jste mi odněkud poslal po barmanovi buď ročník 45 nebo 50, ANO nebo NE. Bylo jednoduché hrát karty s takovým podfukem. Někde vzadu jste sledoval živé vysílání, a tak jste věděl, kolik má Kuryi a kolik mám já. Pak stačilo jen poslat lahev 45 nebo 50. Ovšem, nakonec jsem to zastavil. Hned potom, co se mi Kuryi přiznal. A přiznal vlastně všem, že lhal tím, že se nazval nelidskou sviní. Věděl, že vím, že lže, je to tak? Proto měl takový strach. Přiznal se vlastně v živém vysílání všem, ale tady jde jen o to, že to nikdo nemůže pochopit, protože to každý vidí z jiného úhlu pohledu. Zajímalo by mě však, co by se stalo, kdybych hrál dál. Kdybych nechal rozhodnout vás o výsledku té hry. Nechal byste vyhrát mě nebo Kuryiho? Poslední láhev, kterou jste mi poslal, měla ročník 45. Tedy jste chtěl, ať беру další kartu.“

Heisel se dívá na složené karty, které stále leží před ním.

„Já měl 19, když jste mi poslal ročník 45. Zajímalo by mě, kolik měl Kuryi, když karty složil.“

Podívá se na Ruprta a pak hned zase na karty.

„Tak schválně.“

Otočí karty a vidí eso a sedmu.

„18? Vyhrával jsem a vy jste chtěl, abych hrál dál? Chtěl jste, abych měl víc než 21, že je to tak? Abych prohrál. Proč? Proč jste si vybral Kuryiho?“

Ruprt pohlédl na Heisela „To proto, že vy jste byl menší zlo. Kuryi byl opravdu ve špatné situaci: buď vyhraje, anebo nebude mít vodu pro své zemědělství. Ale to byla jen a pouze neoficiální část. Oficiální část byla ta, že to buď vyhraje, anebo nebude mít vodu pro umírající obyvatelstvo, což byla lež, ale to nikdo nevěděl. Proto musel dostat to, co chtěl. Vám šlo zase jen o princip. Mým cílem zase bylo, aby nebyla válka. Od

začátku jsem vám oběma musel dát do hlavy brouka, aby se každý z vás upnul jen na tu věc, kterou chce. Každý z vás chtěl jinou věc. Takže nakonec každý mohl dostat, co chtěl. Ale musel jsem vás trochu vydírat, abych vás k tomu donutil. Oba jste začali mít strach, když jsem vám řekl, co by se mohlo stát. Tento strach ve vás vyvolal poddajnost. A já vás mohl částečně ovládat díky vašemu strachu. Opravdu to funguje znamenitě. Toto jednání vám není cizí, že je to tak? Muselo to jít tak komplikovaně, protože oba jste ješitní a oba chcete být nejlepší, tak jak to u lidí, jako jste vy, bývá. Bohužel na lidech jako jste vy a na jejich názorech záleží, jak jsme dnes viděli. Ale vám šlo jen o sebe.“

„A tak jste rozhodoval za loutky. Zmanipuloval jste i Kuryiho k těm kartám. On to opravdu udělal. A teď díky vám bude vypadat jako hrdina. I já. A lidé se nikdy nedozví, co se tady stalo. Co se dělo za jejich zády. Mimo záznam. Proč tedy všechno to? Kvůli míru? Jestli vy jste ten správný člověk, proč vy a lidé jako vy tedy nerozhodují o tom, co je a co není správné? Proč tedy nakonec vyhrají jen ti lidé, kteří podle vás rozhodují hloupě? Vy jste si zkusil rozhodovat. A my byli vašimi loutkami. A podívejte se. Podle vašeho nejlepšího úmyslu, vašeho přesvědčení o tom, co je správné, jsme udělali vše, co jste chtěl. A vidíte? Vy máte svázané ruce. Já i Kuryi jsme jen získali. Moderátor měl pravdu. Šlo tu o mnohem víc, než jen o hru v kartách. Tady, někde mimo záznam, bojoval princip a moc proti logice. Sám dobře víte, kdo vyhrál. Proto můžete udělat, co chcete, ale nakonec vždy vyhrají. Na druhou stranu jste velice chytrý, Ruprte. A chytří lidé toho hodně ví. A ti, kteří toho tolik ví, jsou nebezpeční. Jsou nebezpeční pro nás. Pro ty, kdo vládnu. Teď už jistě chápete, že vás nemůžu nechat žít. Ve světě, Ruprte, jde o důležitější věci, než je spravedlnost.“

„Třeba o princip a moc?“

„Já se vás teď zeptám, Ruprte. Co jste tím získal? Média nebudou psát o Ruprtovi, který zachránil svět, protože tahal za nitky. Média budou psát o loutkách, které na těch nitkách visely. Protože to je to, co chtějí skutečně vidět. Lidé chtějí vidět někoho silného, za koho se mohou postavit. Někoho, kdo se za ně bude bít. Musí se bát, aby si to uvědomili. Musejí se bát o sebe, o své životy, domovy, rodinu, přátele. Musí se o tohle všechno nejdříve bát, aby se zase na chvíli cítili v bezpečí, když se za ně někdo

postaví. Řekněte mi, Ruprte, přestali by se bát, kdyby věděli, že se za ně postavil obyčejný číšník? To si nemyslím. Proto je tady někdo jako Kuryi. Proto je tady někdo jako já. Co jste tím tedy získal vy?“

„To vy nedokážete pochopit. Nejde o to, kdo má moc a kdo ji nemá. Jde o to, aby ten, kdo ji nemá, měl možnost se projevit. Jsou lidé a lidé. Vy jste mi řekl, že číšníkův názor nikoho nebude zajímat. A přitom vy sám jste poslouchal toho číšníka. A věřte tomu, že je spousta lidí jako jsem já, kteří tu vždy budou. Třeba nebudou mít moc, ale já vám dnes ukázal, že moc je k ničemu. Dnes vás lidé budou oslavovat, ale zítra se vás zeptají na některé nevyřešené otázky. Budou sledovat vaše kroky. Kam jste vodu poslal, zda jste udělal všechno správně. A dostanou vás.“

„Ovšem odpovědi na tyto otázky jsou zbytečné, jelikož lidem vždy záleží jen na tom, jak to celé dopadne. Je jim jedno, kdo to pro ně udělá. Je jim jedno, jak to ten dotyčný udělá. Na čem jim opravdu záleží, je to, jak dopadnou oni. A proto se nebudou ptát. Proto se dnes řešila válka a ne voda. Nebudou nic rozpitvávat. Nebudou si tím připomínat, že jim hrozila smrt, strach a bolest. Raději to nechají plavat. A zapomenou. Do doby, než jim bude zase něco hrozit. Potom budou šťastní za to, že je tu někdo, jako jsem já. A jestli se i přesto ukáže, že jsou tady lidé jako vy, najdu je dřív, než stačí vůbec něco udělat. A garantuji vám, že jim připravím úplně stejný osud jako vám. Vy jste totiž malá myš, oproti mně. A já jsem ten had. Já ovládám média, ovládám senát. Jak se ukázalo, tak umím skvěle ovládat i výsledky voleb. Ano, je to pravda. Ve skutečnosti většina lidí hlasovala pro to, abych Impétsku vodu dal. Tak to vidíte. Demokratický stát je jen a jen název. Jinak to nic neznamená. Ovládám každého občana v Peryně. Ovládám i vás. Tak to dělám. A tak to dělá Kuryi v Impétsku. Můžeme vám lhát, můžeme si dělat, co chceme. Protože máme moc. A vy ani nikdo jiný tomu nemůže zabránit, protože to nevidí. Děje se to mimo ně. Mimo záznam.“

„Myslím, že teď už to pochopí.“

„Co tím myslíte?“

„Sedíme přece v nahrávacím studiu. Vy jste se zrovna všem přiznal. Kamery jsou zapnuté. Zamávejte jim.“